

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ІНСТИТУТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
Відділ комплексного опрацювання документів

ЗАТВЕРДЖУЮ

Генеральний директор НБУВ

_____ Л. А. Дубровіна

« ____ » _____ 2023 р.

ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ МІЖ РУБРИКАТОРОМ НБУВ І УДК

Розділ

**В6 Астрономія / 52 Астрономія. Астрофізика.
Космічні дослідження. Геодезія**

Науково-методичний посібник

Київ, 2023

Автор-укладач:

Галицька Світлана Володимирівна, н. с.

Рецензенти:

Коновал Людмила Володимирівна, завідувач відділу технологій електронного науково-інформаційного обслуговування Інституту інформаційних технологій НБУВ, кандидат наук із соціальних комунікацій;

Самохіна Наталія Федорівна, завідувач відділу наукової організації електронних інформаційних ресурсів Інституту інформаційних технологій НБУВ, кандидат технічних наук.

Науково-методичний посібник затверджено науково-методичною радою Інституту інформаційних технологій Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, протокол № 25 від 21 серпня 2023 р.

Науково-методичний посібник містить таблицю відповідності між Рубрикаторм НБУВ і Універсальною десятковою класифікацією для розділу «В6 Астрономія / 52 Астрономія. Астрофізика. Космічні дослідження. Геодезія». Видання призначене для працівників Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського та інших бібліотек України, які здійснюють наукове опрацювання документів.

Зміст

Вступ	4
Таблиця відповідності між Рубрикатором НБУВ і УДК. Розділ «В6 Астрономія / 52 Астрономія. Астрофізика. Космічні дослідження. Геодезія»	5
Список використаних джерел	39

Вступ

Сучасні наукові бібліотеки мають забезпечувати високий рівень інформаційного супроводу наукових досліджень, освіти та практичної діяльності, що передбачає оптимізацію наукового опрацювання надходжень і удосконалення засобів ефективного доступу до бібліотечних фондів. Одним з важливіших процесів формування стійкої основи якісного функціонування автоматизованих інформаційно-пошукових систем є, зокрема, удосконалення складників їх лінгвістичного забезпечення, які підтримують процес наукового опрацювання документів.

Визначення відповідності між компонентами різних інформаційно-пошукових мов і застосування зв'язків між незалежними класифікаторами під час систематизації документів оптимізує процес прийняття класифікаційних рішень і зумовлює їх уніфікованість, що дає змогу забезпечити точність і повноту результатів тематичного пошуку в електронному каталозі Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського. Зв'язки між рубриками Рубрикатора НБУВ і Універсальної десяткової класифікації у базах даних є зручним засобом навігації і пошуку в масивах інформаційних ресурсів, важливим компонентом лінгвістично-довідкового забезпечення автоматизованої бібліотечної технології.

Укладання методичних та інструктивних матеріалів щодо наукового опрацювання документів спрямовано на підвищення ефективності функціонування інформаційно-пошукової системи і використання інформаційного ресурсу бібліотеки, а також є важливим етапом адаптації наукової бібліотеки до умов сучасного інформаційного суспільства.

Таблиця відповідності між Рубрикатором НБУВ і УДК

Розділ «В2 Механіка / 52 Астрономія. Астрофізика.

Космічні дослідження. Геодезія»

В6 Астрономія

УДК 52 Астрономія. Астрофізика. Космічні дослідження. Геодезія

В6 г Історія астрономії

УДК 52(091) Історія астрономії

В6 е(4/8) л41 Астрономічні та астрофізичні обсерваторії в різних країнах

Розташування за алфавітом найменувань обсерваторій

УДК 520.1 Обсерваторії

520.1(4/9) Обсерваторії в різних країнах

В6 с0 Астрономічні прилади

Прилади для вимірювання часу див. В618.2 с0. Радіоастрономічні прилади див. В64 с0. Виробництво астрономічних приладів див. К9

УДК 520 Інструменти, прилади та методи астрономічних досліджень

520.2 Астрономічні телескопи

520.3 Допоміжні прилади. Реєструючі прилади

520.4 Вимірювальні прилади, що використовуються окремо від телескопів

520.6 Прилади для застосування в особливих умовах

520.9 Інші інструменти, прилади та методи

В6 с08 Саморобні прилади

УДК 520-027.562 Саморобні астрономічні прилади

В6 с132 Огляд неба

"Карта неба" див. В66 я261.3

УДК 520 Інструменти, прилади та методи астрономічних досліджень

В6 х 1 л Планетарії

УДК 520.98 Планетарії

681.782.7 Планетарії. Куполи

В60 Непізнані літаючі об'єкти (НЛО)

УДК 001.94 Опубліковані відомості про явища, які не одержали повного пояснення

001.94НЛО Неопізнані літаючі об'єкти (НЛО). «Літаючі тарілки»

52-121 Неототожені об'єкти

523.31-121 Неототожені об'єкти в сусідстві з Землею. Навколоземні об'єкти (НЗО)

В61 Астрометрія

УДК 521.8 Астрометричні аспекти затемнень, проходжень по диску та покриттів

521.9 Астрометрія. Сферична астрономія

В612 Сферична астрономія

Див. також В654.13-23

- УДК 521.9 Астрометрія. Сферична астрономія
521.91 Системи координат та часу в цілому
521.92 Теорія, визначення та константи (сталі) прецесії і нутації
521.94 Система астрономічних сталих

В612.6 Аберация світла в астрономії. Постійна аберация

- УДК 52-67 Зміщення за частотою та довжиною хвилі. Ефект Доплера. Аберация світла

В612.7 Астрономічна рефракція

- УДК 52-653 Заломлення

В612.7 я28 Таблиці рефракції

Практична астрономія (геодезична астрономія) див. Д Геолого-географічні науки – Геодезія. Судноплавна астрономія див. Ж/О Техніка. Технічні науки – Водний транспорт. Авіаційна астрономія див. Ж/О Техніка. Технічні науки – Повітряний транспорт

- УДК 52-653(083.4) Таблиці рефракції

В613 Фундаментальна астрометрія

- УДК 521.9 Астрометрія. Сферична астрономія

В613.1 Спостереження на меридіанному і вертикальному колах (меридіанні спостереження)

- УДК 521.9:520.8 Методи та засоби астрометричних спостережень, вимірів та аналізу
520.253 Меридіанні круги
681.782.25 Меридіанні круги (кола)

В613.3 Складання і зіставлення каталогів

Фундаментальні каталоги див. В66 я261 Астрометричні каталоги

- УДК 521.9:52-13(083.8):001.815 Укладання каталогів астрометричних спостережень та вимірів
521.9:52-14(083.8):001.815 Укладання каталогів результатів астрометричного аналізу

В613.4 Астрономічні сталі. Астрономічна одиниця

Паралакс Сонця див. В652.2 Розміри, паралакс (відстань), рух. Постійна аберация див. В612.6 Аберация світла в астрономії. Постійна аберация

- УДК 521.91 Системи координат та часу в цілому
521.92 Теорія, визначення та константи (сталі) прецесії і нутації
521.94 Система астрономічних сталих

В614 Фотографічна астрометрія (астрофотографія). Вимірювання на астрографах

- УДК 521.9:520.82 Фотографічна астрометрія
520.257 Астрографи. Астрографічні камери
681.782.22 Астрографи

В614.1 Визначення координат світил

- УДК 521.9 Астрометрія. Сферична астрономія
521.91 Системи координат та часу в цілому
520.42 Прилади для вимірів координат
681.782.2 Астрономічні прилади для спостереження та вимірювань

В614.2 Визначення паралаксів світил

- УДК 521.9 Астрометрія. Сферична астрономія
681.782.2 Астрономічні прилади для спостереження та вимірювань

В614.3 Визначення власних рухів світил

- УДК 521.9 Астрометрія. Сферична астрономія
681.782.2 Астрономічні прилади для спостереження та вимірювань

В614.4 Астрофотометричні спостереження за штучними супутниками Землі

- УДК 521.9:520.82]:523.31-87 Астрофотометричні спостереження за супутниками Землі
521.9:520.82]:523.31-87]:629.783 Астрофотометричні спостереження за штучними супутниками Землі

В615 Мікрометрична астрометрія. Спостереження на екваторіалах

- УДК 521.9 Астрометрія. Сферична астрономія
520.25 Астрометричні інструменти
681.782 Оптичні астрономічні прилади
681.782.45 Мікрометри

В616 Служба часу

Методи астрономічного визначення часу і довготи див. Д Геолого-географічні науки – Геодезія

- УДК 521.93 Теорія та визначення обертання Землі та руху поясів
006.92 Горологія. Визначення та стандартизація часу
521.932 Визначення часу за астрономічними спостереженнями
521.934 Шкали часу. Системи обчислення часу
531.761 Вимірювання часових інтервалів. Еталони часу
531.761.081 Одиниці вимірювання часу
351.759.1 Офіційний час. Цивільний час. Сигнали точного часу

В616.2 Зберігання часу

- УДК 521.93 Теорія та визначення обертання Землі та руху поясів
006.92 Горологія. Визначення та стандартизація часу

В616.3 Поширення часу

- УДК 521.93 Теорія та визначення обертання Землі та руху поясів
006.92 Горологія. Визначення та стандартизація часу

В616.31 Передавання і приймання радіосигналів

- УДК 006.924.4 Сигнали часу
621.396.9:006.924.4 Передавання і приймання радіосигналів часу
621.396.91 Радіоінформаційні служби
351.759.1 Офіційний час. Цивільний час. Сигнали точного часу

В616.32 Моменти ритмічних сигналів

- УДК 006.924.4 Сигнали часу
351.759.1 Офіційний час. Цивільний час. Сигнали точного часу

В617 Служба широти

УДК 521.93 Теорія та визначення обертання Землі та руху поясів
521.936 Визначення широти за астрономічними спостереженнями

В617.1 Широтні спостереження. Спостереження на зеніт-телескопі

Обертання Землі див. В654.13-2 Рух і обертання Землі. Вимірювання широти див. В654.13-27 Рух полюсів Землі. Вимірювання широти

УДК 521.936 Визначення широти за астрономічними спостереженнями
520.2 Астрономічні телескопи
681.782.26 Зеніт-телескопи

В618 Літочислення. Календар. Час

УДК 521.9 Астрометрія. Сферична астрономія
006.92 Горологія. Визначення та стандартизація часу
006.95 Хронологія. Календар

В618.2 Рахунок часу. Поясний час. Декретний час

УДК 521.9 Астрометрія. Сферична астрономія
521.934 Шкали часу. Системи обчислення часу
006.92 Горологія. Визначення та стандартизація часу
006.924 Стандартний час. Часові пояси. Сигнали часу

В618.2 с0 Прилади для вимірювання часу

УДК 520.25 Астрономічні інструменти
531.761 Вимірювання часових інтервалів. Еталони часу
681.113.91 Астрономічні годинники

В62 Небесна механіка

УДК 521 Теоретична астрономія. Небесна механіка
521.1 Небесна механіка. Загальні принципи динамічної астрономії

В621 Теоретична астрономія

УДК 521 Теоретична астрономія. Небесна механіка

В621.1 Закон всесвітнього тяжіння

УДК 521.1 Небесна механіка. Загальні принципи динамічної астрономії

В621.2 Визначення орбіт тіл сонячної системи (планет, астероїдів, комет і метеорів)

Визначення орбіт окремих планет, астероїдів і комет див. у підрозділах індексу В65 Сонячна система під найменуванням відповідних планет, астероїдів і комет під індексом спеціального типового поділу -2. Каталоги орбіт і радіантів астероїдів, комет і метеорів див. у відповідних підрозділах індексу В65 Сонячна система під індексом типового поділу я26

УДК 521.3:523 Визначення орбіт тіл сонячної системи
521.31:523 Визначення орбіт тіл сонячної системи. Елементи та параметри орбіт тіл сонячної системи

В621.21 Еліптичні орбіти. Колові орбіти

*Визначення еліптичних орбіт комет див. у підрозділах індексу В621.221
Орбіти комет*

УДК 521.31:523 Визначення орбіт тіл сонячної системи. Елементи та параметри орбіт тіл сонячної системи

В621.211 Орбіти планет і астероїдів

УДК 521.31:523.4 Визначення орбіт планет
521.31:523.44 Визначення орбіт малих планет (планетоїдів, астероїдів)

В621.22 Параболічні та гіперболічні орбіти

УДК 521.31:523 Визначення орбіт тіл сонячної системи. Елементи та параметри орбіт тіл сонячної системи

В621.221 Орбіти комет

УДК 521.31:523.64 Визначення орбіт комет

В621.23 Орбіти метеорів і метеоритів та їх радіанти

УДК 521.31:523.68 Визначення орбіт метеорів, метеоритів
521.31:523.682 Визначення орбіт метеорів

В622 Теорія збуреного руху тіл сонячної системи

УДК 521.1/.3:523.24 Теорія руху тіл сонячної системи

В622.1 Методи дослідження збуреного руху

УДК 521.1/.3:523.24]:520.8 Методи дослідження руху тіл сонячної системи

В622.11 Якісні методи дослідження збуреного руху

УДК 521.1/.3:523.24]:520.8 Методи дослідження руху тіл сонячної системи

В622.12 Аналітичні методи дослідження збуреного руху

УДК 521.1/.3:523.24]:51-7 Математичні методи дослідження руху тіл сонячної системи
521.19 Спеціальні методи розвитку аналітичних теорій

В622.13 Числові методи дослідження збуреного руху

УДК 521.1/.3:523.24]:51-7 Математичні методи дослідження руху тіл сонячної системи

В622.2 Проблема n тіл. Проблема трьох тіл. Зоряна задача трьох тіл

УДК 521.131 Загальна задача n-тіл
521.135 Обмежена задача трьох тіл

В622.3 Пертурбаційна функція

УДК 521.1 Небесна механіка. Загальні принципи динамічної астрономії

В622.4 Збурення руху планет і астероїдів

УДК 521.1/.3:523.4 Теорія руху планет та їх супутників
521.1/.3:523.44 Теорія руху малих планет (планетоїдів, астероїдів)
521.172 Теорія обертання планет (взаємне збурення)

В622.5 Збурення руху комет. Рух тіл зі змінною масою

УДК 521.1/.3:523.64 Теорія руху комет

В622.6 Теорія руху Місяця. Теорія руху супутників планет

УДК 521.1/.3:523.4 Теорія руху планет та їх супутників

521.1/.3:523.34 Теорія руху Місяця

В622.61 Лібрація Місяця

УДК 521.1/.3:523.34 Теорія руху Місяця

В622.7 Теорія руху штучних тіл сонячної системи

УДК 521.1/.3:523.24 Теорія руху тіл сонячної системи

В622.8 Фігури небесних тіл. Обертання небесних тіл. Припливи

Теорія фігури Землі див. Д Геолого-географічні науки – Геодезія

УДК 521.14 Теорії фігур, гравітаційних полів та обертання протяжних тіл

521.16 Теорії взаємодії припливних та інших дисипативних сил

521.17 Спеціальні проблеми

В622.9 Стійкість руху тіл сонячної системи

УДК 521.1/.3:523.24 Теорія руху тіл сонячної системи

523.24 Рух Сонячної системи у просторі

В623 Теорія ефемерид (ефемеридна астрономія)

УДК 521.98 Обчислення ефемерид

В623.1 Ефемеридний час

УДК 521.98 Обчислення ефемерид

В623.2 Ефемериди окремих видів небесних тіл

УДК 521.98 Обчислення ефемерид

В628 Теорія і передобчислення затемнень та покриттів

УДК 521.8 Астрометричні аспекти затемнень, проходжень по диску та покриттів

В63 Астрофізика

УДК 52 Астрономія. Астрофізика. Космічні дослідження. Геодезія

В631 Практична астрофізика

Астрофізичні методи дослідження окремих небесних об'єктів див. під найменуванням відповідних об'єктів

УДК 52 Астрономія. Астрофізика. Космічні дослідження. Геодезія

В631.3 Астрофотометрія

Визначення зоряних величин. Астрофотоніка

Фотометричні каталоги зір (зірок) див. В66 я263.1 Фотометричні та спектральні каталоги

УДК 520.82 Фотометрія

В631.32 Електрофотометрія

Під індексом В631.32 збирається також література з болометрії

УДК 520.82 Фотометрія

В631.33 Колориметрія

УДК 520.8:535.65 Колориметрія

В631.35 Поляриметрія

УДК 520.85 Поляриметрія

В631.4 Астроспектроскопія. Астроспектрофотометрія

Визначення швидкостей руху за допомогою явища Доплера. Визначення температури зір (зірок). Гравітаційно-лінзові дослідження

Спектральна класифікація зір (зірок) див. В661.41. Спектральні каталоги зір (зірок) див. В66 я263.1 Фотометричні та спектральні каталоги

УДК 520.84 Спектрометрія

В631.5 Астроклімат

УДК 52:551.58 Астроклімат

В631.51 Тремтіння і мерехтіння зір (зірок)

УДК 551.593.12 Сцинтиляція (атмосферні мерехтіння)

В631.52 Інтенсивність зображення небесних об'єктів

УДК 52 Астрономія. Астрофізика. Космічні дослідження. Геодезія
52-35 Випромінювання тіла або системи

В632 Теоретична астрофізика

Космофізика

УДК 52 Астрономія. Астрофізика. Космічні дослідження. Геодезія

В632.2 Зоряні атмосфери

Під індексом В632.2 збирається також література з перенесення променевої енергії

УДК 524.3-852 Зоряні атмосфери

В632.4 Внутрішня будова зір (зірок)

Моделі зір (зірок). Хімічний склад зір (зірок). Зоряна енергія. Ядерні реакції у зорях (зірках)

УДК 524.3-17 Моделі зір

524.3-33 Фізичні властивості зір

524.3-36 Хімічний склад зір

524.3-48 Ядерні реакції в зорях

524.3-82 Внутрішня будова зір

В632.5 Міжзоряна газодинаміка і електродинаміка

*Фізика газових туманностей і міжзоряного середовища див. В665
Дифузна матерія. Міжзоряне середовище*

УДК 523/524:533 Міжзоряна газодинаміка
523/524:537.8 Міжзоряна електродинаміка

В64 Радіоастрономія

УДК 52:621.396 Радіоастрономія

В64 с0 Радіоастрономічні прилади

Радіотелескопи, радіоінтерферометри тощо

УДК 520.27 Радіотелескопи
520.274 Радіотелескопи інтерферометричного типу
681.758 Радіотелескопи

В640 Радіоастрономічні дослідження небесних об'єктів

*Радіоастрономічні методи дослідження окремих небесних об'єктів див.
під найменуваннями відповідних об'єктів*

УДК 52:621.396]:520.27 Радіоастрономічні дослідження небесних об'єктів

В640.1 Радіоастрономічні дослідження за допомогою ракет та супутників

УДК 52:621.396]:520.27]:629.76 Радіоастрономічні дослідження небесних об'єктів за допомогою ракет
52:621.396]:520.27]:629.783 Радіоастрономічні дослідження небесних об'єктів за допомогою штучних супутників

В640.2 Покриття джерел радіовипромінювання

УДК 52:621.396 Радіоастрономія
52:621.396.969 Застосування радіоастрономічної локації

В640.3 Телебачення у дослідженні небесних об'єктів

УДК 52:621.396]:520.27]:621.397.13 Радіоастрономічні дослідження небесних об'єктів за допомогою телебачення

В641 Фізичний механізм і теорія радіоастрономічної локації

УДК 52:621.396.96 Радіоастрономічна локація. Радіолокаційна астрономія
52:621.396.96.01 Теорія радіоастрономічної локації

В641.1 Походження космічних променів та їх проходження у міжзоряному середовищі

УДК 524.1 Космічні промені. Первинні космічні промені

В641.11 Джерела космічних променів

УДК 524.1-52 Космічні промені за походженням (джерелами)

В641.12 Первинна компонента космічних променів

УДК 524.1 Космічні промені. Первинні космічні промені

В642 Власне радіовипромінювання і радіозображення небесних об'єктів

Радіовипромінювання і радіозображення окремих небесних об'єктів див. під найменуваннями відповідних об'єктів

УДК 52 Астрономія. Астрофізика. Космічні дослідження. Геодезія
52-77 Радіовипромінювання (лямбда більша ніж 1 мм)

В642 я26 Каталоги радіовипромінювальних об'єктів

УДК 52-77(083.8) Каталоги радіовипромінювальних об'єктів

В642.2 Радіовипромінювання дискретних джерел

Під індексом В3642.2 збирається також література з «радіозірок»

УДК 52 Астрономія. Астрофізика. Космічні дослідження. Геодезія
52-77 Радіовипромінювання (лямбда більша ніж 1 мм)

В643 Радіолокаційна астрономія

Під індексом В3643 збирається також література з радіоастрономічної локації

Фізичний механізм і теорія радіоастрономічної локації див. В641. Радіолокація штучних небесних тіл див. В656.3

УДК 52:621.396.96 Радіоастрономічна локація. Радіолокаційна астрономія

В65 Сонячна система

Походження і еволюція сонячної системи див. В683 Походження і еволюція планет, планетних систем і сонячної системи

УДК 523 Сонячна система
523.2 Загальні характеристики Сонячної системи

В652 Сонце

УДК 523.9 Сонце. Фізика Сонця

В652.2 Розміри, паралакс (відстань), рух Сонця

УДК 523.9-332 Розміри Сонця
523.9-323.3 Відстань Сонця
523.9-323.33 Паралакс Сонця
523.9-325 Рух Сонця

В652.21 Власний рух Сонця

Ефемериди Сонця див. В623.2 Ефемериди окремих видів небесних тіл

УДК 523.9-325.2 Власний рух Сонця

В652.23 Обертання Сонця

УДК 523.9-327 Обертання Сонця

В652.4 Фізика Сонця

УДК 523.9 Сонце. Фізика Сонця

В652.42 Випромінювання Сонця

Корпускулярне випромінювання Сонця. Корпускулярні потоки

- УДК 523.9-35 Випромінювання Сонця
523.988 Потоки
551.521.31 Сонячне випромінювання

В652.421 Випромінювання світла Сонцем. Сонячна радіація

*Сонячна радіація в атмосфері див. Д Геолого-географічні науки –
Метеорологія*

- УДК 523.9-35 Випромінювання Сонця
551.521.31 Сонячне випромінювання
551.521.1 Сонячна радіація в цілому. Радіаційний баланс

В652.421.1 Сонячна стала

*Вимірювання сонячної сталої див. В652.48 Діяльність Сонця. Сонячна
активність. Визначення сонячної сталої див. Д Геолого-географічні науки
– Метеорологія*

- УДК 523.9-35 Випромінювання Сонця
551.521.31 Сонячне випромінювання
551.521.13 Сонячна константа (стала)

В652.421.2 Інфрачервоне і ультрафіолетове випромінювання Сонця

Температура Сонця див. В652.461

- УДК 523.9-74 Ультрафіолетове випромінювання Сонця
523.9-76 Інфрачервоне випромінювання Сонця
551.521.17 Ультрафіолетове випромінювання
551.521.18 Інфрачервона складова сонячного випромінювання

В652.422 Власне радіовипромінювання і радіозображення Сонця

- УДК 523.9 Сонце. Фізика Сонця
523.9-77 Радіовипромінювання Сонця
551.521.31 Сонячне випромінювання

В652.422.1 Розподіл яскравості за радіозображенням Сонця

- УДК 523.9 Сонце. Фізика Сонця
523.9-77 Радіовипромінювання Сонця
551.521.31 Сонячне випромінювання

В652.422.2 Радіовипромінювання спокійного Сонця

- УДК 523.94-77 Радіовипромінювання спокійного Сонця
551.521.31 Сонячне випромінювання

В652.422.3 Складники радіовипромінювання Сонця, які змінюються повільно

- УДК 523.9-77 Радіовипромінювання Сонця
551.521.31 Сонячне випромінювання

В652.422.4 Радіовипромінювання збудженого Сонця

Під індексом В652.442.4 збирається також література з пічків
і сплесків

- УДК 523.98-77 Радіовипромінювання активного Сонця
551.521.31 Сонячне випромінювання

В652.422.5 Поляризація радіовипромінювання Сонця

УДК 523.9-77 Радіовипромінювання Сонця
523.9-357 Поляризація Сонця
551.521.31 Сонячне випромінювання

В652.422.6 Спектр радіовипромінювання Сонця

УДК 523.9-77 Радіовипромінювання Сонця
523.9-355 Спектр Сонця
551.521.31 Сонячне випромінювання

В652.43 Фотометричні дослідження. Зоряна величина Сонця

УДК 523.9 Сонце. Фізика Сонця
523.9:520.82 Фотометрія Сонця

В652.44 Спектральні дослідження

УДК 523.9:520.84 Спектрометрія Сонця
523.9-355 Спектр Сонця

В652.442 Спектральний аналіз

УДК 523.9:520.84 Спектрометрія Сонця

В652.443 Телуричні лінії

УДК 523.9:520.84 Спектрометрія Сонця
523.9-355 Спектр Сонця

В652.445 Фраунгоферові лінії

УДК 523.9:520.84 Спектрометрія Сонця
523.9-355 Спектр Сонця

В652.446 Спектрогеліоскопія

Спектрогеліографічні та спектрогеліоскопічні дослідження

УДК 523.9:520.84 Спектрометрія Сонця

В652.447 Спектрофотометрія

УДК 523.9:520.84 Спектрометрія Сонця

В652.45 Будова Сонця

Внутрішня будова Сонця, джерела енергії та еволюція Сонця тощо

УДК 523.9 Сонце. Фізика Сонця
523.9-54 Еволюція Сонця
523.92 Надра Сонця

В652.46 Фотосфера Сонця

УДК 523.942 Фотосфера

В652.464 Плями

Періодичність плям див. В652.48 Діяльність Сонця. Сонячна активність

УДК 523.982 Сонячні плями

В652.464.2 Рух і обертання сонячних плям

УДК 523.982-325 Рух сонячних плям
523.982-327 Обертання сонячних плям

В652.464.5 Фізичні методи дослідження сонячних плям

УДК 523.982:520.8 Методи дослідження сонячних плям

В652.464.6 Магнітне поле сонячних плям

УДК 523.982-337 Магнітне поле сонячних плям

В652.464.8 Теорія сонячних плям

УДК 523.982 Сонячні плями

В652.465 Факели, флокули. Волокна

Хромосферні спалахи див. В652.473.2 Спалахи на Сонці. Вибухи на Сонці

УДК 523.983 Факели. Факельні поля
523.9-866 Волокна, струмені, факели Сонця

В652.466 Сонячна грануляція. Гранули

УДК 523.942.3 Грануляція

В652.47 Атмосфера Сонця

УДК 523.9-852 Атмосфера Сонця

В652.471 Спектроскопічні дослідження атмосфери Сонця

УДК 523.9-852:520.84 Спектрометрія атмосфери Сонця

В652.472 Обертальний шар

УДК 523.9-852 Атмосфера Сонця

В652.473 Хромосфера

УДК 523.945 Хромосфера

В652.473.2 Спалахи на Сонці. Вибухи на Сонці

УДК 523.985 Спалахи. Викиди

В652.474 Протуберанці. Викиди

УДК 523.987 Протуберанці
523.985 Спалахи. Викиди

В652.475 Сонячна корона

УДК 523.947 Корона

В652.475.2 Обертання сонячної корони

УДК 523.947-327 Обертання сонячної корони

B652.475.3 Дослідження корони поза сонячних затемнень

*Спостереження сонячної корони під час сонячних затемнень див. B652.6
Сонячні затемнення*

УДК 523.947:520.8 Методи дослідження сонячної корони

B652.475.5 Фізична будова корони

УДК 523.947-82 Будова корони

B652.475.52 Випромінювання і температура сонячної корони

УДК 523.947-35 Випромінювання корони
523.947-335.7 Температура корони

B652.475.53 Методи дослідження будови корони

Фотометрія. Поляриметрія. Спектроскопія. Просвічування

УДК 523.947-82:520.8 Методи дослідження будови корони
523.947-82:520.82 Фотометрія будови корони
523.947-82:520.84 Спектриметрія будови корони
523.947-82:520.85 Поляриметрія будови корони

B652.48 Діяльність Сонця. Сонячна активність

Зміни сонячної активності, сонячна циклічність тощо. Геліосейсмологія

УДК 523.98 Активне Сонце. Сонячна активність

B652.481 Служба Сонця

УДК 523.9 Сонце. Фізика Сонця
523.98 Активне Сонце. Сонячна активність

B652.481.1 Спостереження

*Розташування у хронологічному порядку за роками
спостереження*

УДК 523.98:520.8 Методи дослідження сонячної активності

B652.481.1 я26 Каталоги діяльності Сонця

УДК 523.98(083.8) Каталоги діяльності Сонця

B652.482 Зв'язок сонячної діяльності з явищами у сонячній системі

*Зв'язок сонячної діяльності з земними явищами див. B652.7 Проблема
Сонце – Земля*

УДК 523.2:523.98 Зв'язок сонячної діяльності з явищами у сонячній системі

B652.49 Магнітне поле і електричний заряд Сонця

Магнітне поле сонячних плям див. B652.464.6

УДК 523.9-334.7 Електричні та магнітні властивості Сонця
523.9-337 Магнітне поле Сонця

В652.6 Сонячні затемнення

Передвирахування, спостереження і результати спостережень сонячних затемнень. Спостереження за сонячною короною під час сонячних затемнень

УДК 521.81 Затемнення Сонця та Місяця
523.947:520.86 Спостереження за короною під час затемнень

В652.67 Окремі сонячні затемнення

Розташування у хронологічному порядку за роками затемнень

УДК 521.81 Затемнення Сонця та Місяця

В652.7 Проблема Сонце – Земля

УДК 523.31 Земля як астрономічне тіло
551.590.2 Космічний вплив

В654 Планети та супутники. Планетна астрономія

Визначення орбіт планет див. В621.211 Орбіти планет і астероїдів. Малі планети див. В655.1 Астероїди (малі планети)

УДК 523.4 Планети та їх супутники. Планетологія
523.4-87 Супутники (планет Сонячної системи)

В654.01 Спостереження за планетами та супутниками

Розташування у хронологічному порядку за роками затемнень

УДК 523.4-13 Спостереження за планетами та їх супутниками

В654.04 Фізична будова планет і супутників

УДК 523.4-82 Будова планет та їх супутників

В654.041 Поверхня, маса, розміри, густина планет і супутників

УДК 523.4-83 Поверхня планет та їх супутників
523.4-332 Розміри планет та їх супутників
523.4-333 Маса планет та їх супутників
523.4-335.3 Густина планет та їх супутників

В654.042 Атмосфера планет і супутників

УДК 523.4-852 Атмосфера планет та їх супутників

В654.046 Температура планет і супутників

УДК 523.4-335.7 Температура планет та їх супутників

В654.05 Фізичні методи дослідження планет і супутників

УДК 523.4:520.8 Методи дослідження планет і супутників

В654.052 Випромінювання, радіовипромінювання і радіозображення планет і супутників

УДК 523.4 Планети та їх супутники. Планетологія
523.4-35 Випромінювання планет і супутників
523.4-7 Характер випромінювання планет і супутників
523.4-77 Радіовипромінювання планет і супутників

В654.053 Фотометрія, колориметрія, поляриметрія планет і супутників

УДК 523.4:520.82 Фотометрія планет і супутників
523.4:520.84 Спектриметрія планет і супутників
523.4:520.85 Поляриметрія планет і супутників

В654.054 Спектроскопія планет і супутників

УДК 523.4:520.84 Спектриметрія планет і супутників

В654.055 Радіометоди спостереження планет і супутників

УДК 523.4:520.8 Методи дослідження планет і супутників

В654.08 Геологія планет (астрогеологія)

УДК 523.4:55 Геологія планет (астрогеологія)

В654.09 Життя на планетах. Рослинність на планетах

УДК 573.5 Проблема виникнення життя. Життя на інших планетах. Екзобіологія
52-37 Біологічні властивості
574.68 Космічна гідробіологія
579.65 Мікробіологія космосу. Космічна мікробіологія

В654.1/3 Окремі планети та супутники

УДК 523.4 Планети та їх супутники. Планетологія
523.4-87 Супутники (планет Сонячної системи)

В654.1 Планети типу Землі

УДК 523.41/43 Планети земної групи (внутрішні планети)

В654.11 Меркурій

УДК 523.41 Меркурій

В654.11-2 Паралакс (відстань), рух, обертання, орбіти, фігури Меркурію

УДК 523.41-323.3 Відстань Меркурію
523.41-323.33 Паралакс Меркурію
523.41-323.8 Орбітальний рух Меркурію. Елементи орбіти
523.41-325 Рух Меркурію
523.41-327 Обертання Меркурію
523.41-332 Розміри Меркурію. Параметри фігури

В654.12 Венера

УДК 523.42 Венера

В654.12-41 Поверхня, маса, розміри, густина Венери

УДК 523.42-83 Поверхня Венери
523.42-332 Розміри Венери
523.42-333 Маса Венери
523.42-335.3 Густина Венери

В654.13 Земля-планета

*Історія Землі див. Д Геолого-географічні науки – Історична геологія. Вік
Землі див. Д Геолого-географічні науки – Історична геологія*

УДК 523.31 Земля як астрономічне тіло

B654.13-2 Рух і обертання Землі

УДК 523.31-325 Рух Землі
523.31-327 Обертання Землі

B654.13-21 Дослід Фуко

УДК 523.31-327:520.8 Методи та засоби дослідження обертання Землі

B654.13-211 Маятник Пошехонова

УДК 523.31-327:520.8 Методи та засоби дослідження обертання Землі

B654.13-23 Прецесія і нутація Землі

УДК 523.31-327 Обертання Землі
521.92 Теорія, визначення та константи (сталі) прецесії і нутації
521.933 Нерівномірність обертання Землі

B654.13-27 Рух полюсів Землі. Зміна широти

Служба широти див. В617

УДК 521.93 Теорія та визначення обертання Землі та руху полюсів
521.937 Рух земних полюсів. Зміна широт та довгот

B654.13-41 Маса Землі

*Розміри, фігура Землі див. Д Геолого-географічні науки – Геодезія.
Густина Землі див. Д Геолого-географічні науки – Геофізика. Атмосфера
Землі див. Д Геолого-географічні науки – Метеорологія*

УДК 523.31-333 Маса Землі

B654.13-52 Газовий хвіст Землі. Протисяння. Земна корона

УДК 523.31-85 Зовнішні області Землі
523.31-852 Атмосфера Землі
523.31-864 Хвости Землі

B654.13-53 Фотометрія Землі

УДК 523.31:520.82 Фотометрія Землі
551.521.1 Сонячна радіація в цілому. Радіаційний баланс

B654.13-531 Освітленість земної поверхні прямим і розсіяним сонячним світлом

УДК 523.31:520.82 Фотометрія Землі
551.521.16 Денне світло

B654.13-532 Альbedo Землі

Альbedo земної поверхні див. Д Геолого-географічні науки – Метеорологія

УДК 523.31:520.82 Фотометрія Землі
523.31-652 Відбиття Землі
551.521.14 Відбиття сонячної радіації від поверхні Землі або хмар. Альbedo

B654.13-533 Розподіл яскравості за диском Землі

УДК 523.31:520.82 Фотометрія Землі
551.521.16 Денне світло

В654.13-534 Відбивальна здатність Землі та земних утворень

УДК 523.31:520.82 Фотометрія Землі
523.31-652 Відбиття Землі

В654.137 Місяць

УДК 523.34 Місяць. Селенологія

В654.137-3 Місячні затемнення і покриття зір (зірок) Місяцем

УДК 521.81 Затемнення Сонця та Місяця
521.85 Покриття Місяцем

В654.137-31 Окремі місячні затемнення

Розташування у хронологічному порядку за роками затемнень

УДК 521.81 Затемнення Сонця та Місяця

В654.137-4 Фізична будова Місяця

УДК 523.34-82 Будова Місяця

В654.137-41 Поверхня, рельєф Місяця

УДК 523.34-83 Рельєф, деталі поверхні Місяця

В654.137-411 Кратери, канали, вулкани, цирки, моря, тріщини Місяця

УДК 523.34-83 Рельєф, деталі поверхні Місяця
523.34-834 Тверда поверхня Місяця. Літосфера Місяця
523.34-836 Моря Місяця

В654.137-411.7 Окремі кратери, цирки Місяця

Розташування за алфавітом найменувань

УДК 523.34-83 Рельєф, деталі поверхні Місяця

В654.137-417 Зміна поверхні Місяця

УДК 523.34-83 Рельєф, деталі поверхні Місяця

В654.137-5 Фізичні методи дослідження Місяця

УДК 523.34:520.8 Методи дослідження Місяця

В654.137-54 Спектроскопія Місяця

УДК 523.34:520.84 Спектрометрія Місяця

В654.137-541 Попелясте світло Місяця

УДК 523.34-75 Видиме випромінювання Місяця

В654.137-8 Геологія Місяця

УДК 523.34:55 Геологія Місяця

В654.14 Марс

УДК 523.43 Марс

В654.14-4 Фізична будова Марсу

УДК 523.43-82 Будова Марсу

В654.14-41 Поверхня Марсу

Аерографія і сезонні явища

УДК 523.43-83 Рельєф, деталі поверхні Марсу

В654.14-411 Канали Марсу

УДК 523.43-83 Рельєф, деталі поверхні Марсу

523.43-834 Тверда поверхня Марсу. Літосфера Марсу

В654.14-412 Моря Марсу

УДК 523.43-836 Моря Марсу

В654.14-413 Полярні шапки Марсу

УДК 523.43-834 Тверда поверхня Марсу. Літосфера Марсу

В654.14-5 Фізичні методи дослідження Марсу

УДК 523.43:520.8 Методи дослідження Марсу

В654.14-55 Радіометоди дослідження Марсу

УДК 523.43:520.8 Методи дослідження Марсу

В654.14-8 Геологія Марсу

УДК 523.43:55 Геологія Марсу

В654.147 Супутники Марсу

Астероїди див. В655.1

УДК 523.43-87 Супутники Марсу

В654.2 Великі планети

УДК 523.45/48 Зовнішні планети

В654.2-4 Фізична будова великих планет

УДК 523.45/48-82 Будова зовнішніх планет

В654.2-42 Атмосфера великих планет

УДК 523.45/48-852 Атмосфера зовнішніх планет

В654.21 Юпітер

УДК 523.45 Юпітер

В654.21-4 Фізична будова Юпітеру

УДК 523.45-82 Будова Юпітеру

В654.21-41 Поверхня Юпітеру

УДК 523.45-83 Рельєф, деталі поверхні Юпітеру

В654.21-415 Червона пляма Юпітеру

УДК 523.45-852 Атмосфера Юпітеру

В654.21-42 Атмосфера Юпітеру

УДК 523.45-852 Атмосфера Юпітеру

В654.21-425 Хмари, смуги Юпітеру

УДК 523.45-852 Атмосфера Юпітеру

В654.21-5 Фізичні методи дослідження Юпітеру

УДК 523.45:520.8 Методи дослідження Юпітеру

В654.21-52 Випромінювання, радіовипромінювання, радіозображення Юпітеру

УДК 523.45-35 Випромінювання Юпітеру

523.45-7 Характер випромінювання Юпітеру

523.45-77 Радіовипромінювання Юпітеру

В654.21-55 Радіометоди дослідження Юпітеру

УДК 523.45:520.8 Методи дослідження Юпітеру

В654.217 Супутники Юпітеру

УДК 523.45-87 Супутники Юпітеру

В654.217-5 Фізичні методи дослідження супутників Юпітеру

УДК 523.45-87:520.8 Методи дослідження супутників Юпітеру

В654.217-53 Фотометрія, колориметрія, поляриметрія супутників Юпітеру

УДК 523.45-87:520.82 Фотометрія супутників Юпітеру

523.45-87:520.84 Спектриметрія супутників Юпітеру

523.45-87:520.85 Поляриметрія супутників Юпітеру

В654.217.7 Окремі супутники Юпітеру

Розташування за номерами супутників

УДК 523.45-87 Супутники Юпітеру

В654.22 Сатурн

УДК 523.46 Сатурн

В654.22-4 Фізична будова Сатурну

УДК 523.46-82 Будова Сатурну

В654.22-42 Атмосфера Сатурну

УДК 523.46-852 Атмосфера Сатурну

В654.224 Кільця Сатурну

УДК 523.46-862 Кільця Сатурну

В654.227 Супутники Сатурну

УДК 523.46-87 Супутники Сатурну

B654.23 Уран

УДК 523.47 Уран

B654.23-4 Фізична будова Урану

УДК 523.47-82 Будова Урану

B654.23-42 Атмосфера Урану

УДК 523.47-852 Атмосфера Урану

B654.237 Супутники Урану

УДК 523.47-87 Супутники Урану

B654.24 Нептун

УДК 523.481 Нептун

B654.24-4 Фізична будова Нептуну

УДК 523.481-82 Будова Нептуну

B654.24-42 Атмосфера Нептуну

УДК 523.481-852 Атмосфера Нептуну

B654.241 Відкриття Нептуну

УДК 523.481-128 Відкриття Нептуну

B654.247 Супутники Нептуну

УДК 523.481-87 Супутники Нептуну

B655 Малі тіла сонячної системи

УДК 523.44 Малі планети (планетоїди, астероїди)

B655-1 Спостереження малих тіл сонячної системи

УДК 523.44-13 Спостереження малих планет

B655.1 Астероїди (малі планети)

УДК 523.44 Малі планети (планетоїди, астероїди)

B655.1 я26 Каталоги орбіт і радіантів астероїдів. Статистика астероїдів

Визначення орбіт астероїдів див. B621.211 Орбіти планет і астероїдів

УДК 523.44(083.8) Каталоги малих планет (планетоїдів, астероїдів)

523.44(083.41) Статистика малих планет (планетоїдів, астероїдів)

B655.11 Відкриття астероїдів

УДК 523.44-128 Відкриття малих планет (планетоїдів, астероїдів)

B655.17 Окремі астероїди

Розташування за номерами астероїдів. Астероїди, які не мають номера, розташовують у хронологічному порядку за роками спостереження

УДК 523.44 Малі планети (планетоїди, астероїди)

B655.2 Комети. Кометна астрономія

УДК 523.64 Комети

B655.2 я26 Каталоги орбіт і радіантів комет. Статистика комет

Визначення орбіт комет див. B621.221 Орбіти комет

УДК 523.64(083.8) Каталоги комет

523.64(083.41) Статистика комет

B655.2-1 Спостереження комет

Розташування у хронологічному порядку за роками з'явлення
комет

УДК 523.64-13 Спостереження комет

B655.21 Механічна теорія кометних форм

УДК 523.64-8 Кометні форми

B655.211 Хвости комет

УДК 523.64-864 Хвости комет

B655.212 Голови та ядра комет

УДК 523.64-82 Голови комет

523.64-823 Ядра комет

B655.25 Фізика комет

УДК 523.64 Комети

B655.253 Фотометричні дослідження комет

УДК 523.64:520.82 Фотометрія комет

B655.254 Спектральні дослідження комет

УДК 523.64:520.84 Спектрометрія комет

B655.27 Періодичні комети

Розташування за алфавітом найменувань комет

УДК 523.64 Комети

B655.3 Метеори та боліди. Метеорна астрономія

УДК 523.68 Метеори. Метеороїди. Метеорити

523.682 Метеори. Метеороїди. Падаючі зорі

B655.3 я26 Каталоги орбіт і радіантів метеорів. Статистика метеорів

*Визначення орбіт метеорів, метеоритів див. B621.23 Орбіти метеорів
і метеоритів та їх радіанти*

УДК 523.68(083.8) Каталоги метеорів, метеороїдів, метеоритів

523.68(083.41) Статистика метеорів, метеороїдів, метеоритів

В655.31 Техногенне засмічення навколоземного простору

Космічне сміття

Див. також: 0644 Космічні сміттєзбиральники

УДК 502/504:523.6]:629.78.08:628.4 Забруднення міжпланетного простору як результат експлуатації космічної техніки. Космічне сміття

В655.32 Рух метеорів в атмосфері

УДК 523.68-325 Рух метеорів, метеороїдів, метеоритів

В655.321 Метеори та високі шари атмосфери

УДК 523.68:551.510.536 Метеори та високі шари атмосфери

В655.322 Висоти займання і погасання. Температура

УДК 523.68-335.7 Температура метеорів, метеороїдів, метеоритів
523.682 Метеори. Метеороїди. Падаючі зорі

В655.323 Швидкості метеорів

УДК 523.68-68 Швидкість метеорів, метеороїдів, метеоритів

В655.324 Звуки під час польоту

УДК 523.68 Метеори. Метеороїди. Метеорити
523.682 Метеори. Метеороїди. Падаючі зорі
551.590.25 Явища падаючих метеорів

В655.325 Яскравість і кольоровість

УДК 523.68 Метеори. Метеороїди. Метеорити

В655.328 Телескопічні метеори

УДК 523.68 Метеори. Метеороїди. Метеорити

В655.33 Радіолокація метеорів. Сліди метеорів

УДК 523.68 Метеори. Метеороїди. Метеорити
523.68:520.8 Методи дослідження метеорів, метеороїдів, метеоритів
523.681 Метеорити. Залишки метеорів на поверхні Землі
523.68:621.396.96 Радіолокація метеорів

В655.34 Фізична будова метеорів

УДК 523.68-82 Будова метеорів, метеороїдів, метеоритів

В655.35 Метеорні потоки

УДК 523.683 Метеорні потоки

В655.357 Окремі метеори та метеорні потоки

Розташування за алфавітом найменувань сузір'їв, в яких знаходяться радіанти метеорів. Метеори та метеорні потоки, які не мають найменувань, розташовують у хронологічному порядку за роками спостережень

УДК 523.68 Метеори. Метеороїди. Метеорити
523.683 Метеорні потоки

В655.4 Метеорити. Метеоритика

УДК 523.681 Метеорити. Залишки метеорів на поверхні Землі
552.6 Метеорити

В655.4 я26 Каталоги та колекції метеоритів

Рух і орбіти метеоритів див. В621.23 Орбіти метеорів і метеоритів та їх радіанти

УДК 523.681(083.8) Каталоги метеоритів
523.681:069.5 Колекції метеоритів

В655.43 Падіння метеоритів на Землю і метеоритні кратери

УДК 523.681 Метеорити. Залишки метеорів на поверхні Землі
551.439 Форми рельєфів позаземного походження

В655.431 Космічний пил на Землі

УДК 523.681 Метеорити. Залишки метеорів на поверхні Землі

В655.44 Будова і властивості метеоритів

УДК 523.681-3 Властивості метеоритів
523.681-82 Будова метеоритів

В655.443 Фотометрія, спектроскопія метеоритів

УДК 523.681:520.82 Фотометрія метеоритів
523.681:520.84 Спектриметрія метеоритів

В655.444 Хімічний аналіз метеоритів

УДК 523.681:543.2 Хімічний аналіз метеоритів

В655.445 Мінералогічний і петрографічний аналіз метеоритів

УДК 523.681:54.06 Мінералогічний аналіз метеоритів
523.681:552.08 Петрографічний аналіз метеоритів

В655.446 Радіоактивність метеоритів

УДК 523.681-77 Радіовипромінювання метеоритів

В655.46 Окремі групи метеоритів

Тектити (склоподібні), паласити, хондрити

УДК 523.681 Метеорити. Залишки метеорів на поверхні Землі
523.684 Тектити. Австраліти. Молдавіти
552.64 Тектити. Австраліти

В655.47 Окремі метеорити

УДК 523.681 Метеорити. Залишки метеорів на поверхні Землі

В655.5 Метеорна матерія. Зодіакальне світло

Протисяння див. В654.13-52 Газовий хвіст Землі. Протисяння. Земна корона

УДК 523.62 Міжпланетне середовище
523.62-65 Зодіакальне світло

В655.53 Фотометричні дослідження

УДК 523.62:520.82 Фотометричні дослідження міжпланетного середовища

В655.54 Спектральні дослідження

УДК 523.62:520.84 Спектротричні дослідження міжпланетного середовища

В656 Штучні тіла сонячної системи

Астрофотометричні спостереження за штучними супутниками Землі див. В514.4. Рух штучних тіл див. В622.7 Теорія руху штучних тіл сонячної системи. Астронавтика. Космонавтика див. Ж/О Техніка. Технічні науки – Міжпланетні сполучення. Ракетна техніка

УДК 523:629.78 Штучні тіла сонячної системи

629.78 Космічна техніка. Космонавтика. Космічні апарати

629.783 Штучні супутники

629.786 Космічні станції (для дослідницьких цілей та орбітальні, без посадки й повернення на Землю)

В656.3 Радіолокація штучних небесних тіл

УДК 523:629.78]:621.396.96 Радіолокація штучних небесних тіл

В66 Зорі (зірки) та дифузна матерія

Походження і еволюція зір (зірок) і туманностей див. В687 Походження і еволюція зір (зірок), зоряних систем і туманностей

УДК 524.3 Зорі

В66 я26 Зоряні каталоги

Каталоги окремих зір (зірок) див. у відповідних підрозділах індексів В662 Подвійні зорі (зірки) і В663 Нестационарні зорі (зірки) під індексом типового поділу я26

УДК 524.3(083.8) Зоряні каталоги

В66 я260 Оглядові каталоги, які надають наближені місця зір (зірок)

УДК 524.3(083.8) Зоряні каталоги

В66 я261 Астрометричні каталоги

УДК 524.3:521.9](083.8) Астрометричні зоряні каталоги

В66 я261.1 Каталоги окремих обсерваторій, які надають сферичні координати (прямі сходження і схилення)

УДК 524.3:521.9](083.8) Астрометричні зоряні каталоги

В66 я261.2 Астрографічні каталоги, які надають прямокутні координати (фотографічні каталоги)

УДК 524.3:521.9](083.8) Астрометричні зоряні каталоги

В66 я261.3 «Карта неба»

УДК 524.3(084) «Карта неба». Зоряна карта

В66 я261.4 Переліки випадкових визначень місць зір (зірок)

УДК 524.3:521.9](083.8) Астрометричні зоряні каталоги

В66 я261.5 Зведені каталоги та переліки ймовірніших місць зір (зірок)

УДК 524.3:521.9](083.8) Астрометричні зоряні каталоги

В66 я261.6 Каталоги руху і паралаксів зір (зірок)

УДК 524.3-323.33(083.8) Каталоги паралаксів зір
524.3-325(083.8) Каталоги руху зір

В66 я263 Астрофізичні каталоги

УДК 524.3(083.8) Зоряні каталоги

В66 я263.1 Фотометричні та спектральні каталоги

УДК 524.3:520.82](083.8) Фотометричні каталоги
524.3:520.84](083.8) Спектриметричні каталоги

В66 я269 Показчики каталогів

УДК 524.3(083.8) Зоряні каталоги

В661 Зоряні характеристики

УДК 524.3-1/-8 Властивості, процеси, частини зір

В661.2 Зоряні паралакси (відстані)

УДК 524.3-323.33 Зоряні паралакси

В661.21 Тригонометричні паралакси

УДК 524.3-323.33 Зоряні паралакси

В661.22 Спектроскопічні паралакси

УДК 524.3-323.33 Зоряні паралакси

В661.23 Динамічні паралакси

УДК 524.3-323.33 Зоряні паралакси

В661.24 Вікові паралакси

УДК 524.3-323.33 Зоряні паралакси

В661.3 Власний рух, обертання, променева (радіальна) швидкість зір (зірок)

УДК 524.3-325.2 Власний рух зір
524.3-325.4 Променеві швидкості зір
524.3-327 Обертання зір

В661.4 Спектри зір (зірок)

УДК 524.3-355 Спектри зір

В661.41 Спектральна класифікація зір (зірок)

УДК 524.31 Звичайні зорі. Зорі за класом світності та спектральним типом
524.312/.318 Зорі за спектральними класами

В661.42 Зірки гіганти і карлики. Надгіганти

- УДК 524.31*1 Надгіганти. Зорі класу I
524.31*2/*3 Гіганти. Зорі класу II та III
524.31*4 Субгіганти. Зорі класу IV
524.31*5 Карлики та субкарлики. Зорі класу V

В661.5 Видима величина, абсолютна величина зір (зірок)

- УДК 524.3-352 Видима величина зір
524.3-353 Абсолютна величина зір

В661.6 Колір зір (зірок), колірний надлишок

- УДК 524.3-35 Випромінювання зір
524.31 Звичайні зорі. Зорі за класом світності та спектральним типом

В661.7 Поляризація світла зір (зірок)

- УДК 524.3-357 Поляризація світла зір

В661.8 Маса, діаметр, густина зір (зірок). Гравітаційний колапс

- УДК 524.3-332 Розміри зір
524.3-333 Маса зір
524.3-335.3 Густина зір
524.3-423 Гравітаційний колапс

В661.9 Температура зір (зірок)

- УДК 524.3-335.7 Температура зір

В662 Подвійні зорі (зірки)

- УДК 524.38 Подвійні та кратні зорі. Подвійні системи
524.382 Подвійні зорі (оптично або візуально подвійні)

В662 я26 Каталоги подвійних зір (зірок)

- УДК 524.382(083.8) Каталоги подвійних зір

В662-5 Видима величина, абсолютна величина подвійних зір (зірок)

- УДК 524.382-352 Видима величина подвійних зір
524.382-353 Абсолютна величина подвійних зір

В662.1 Візуально-подвійні зорі (зірки)

- УДК 524.383 Візуально-подвійні системи

В662.2 Спектрально-подвійні зорі (зірки)

- УДК 524.384 Спектрально-подвійні системи

В662.3 Затемнені подвійні (затемнені змінні)

- УДК 524.386 Затемнено-подвійні системи

В662.31 Типу Алголю

- УДК 524.386 Затемнено-подвійні системи

В662.32 Типу В Ліри

- УДК 524.386 Затемнено-подвійні системи

B662.33 Типу W Великої Ведмедиці
УДК 524.386 Затемнено-подвійні системи

B662.4 Кратні зорі (зірки)
УДК 524.388 Кратні зорі. Кратні системи

B662.7 Окремі подвійні зорі (зірки)
Розташування для візуально-подвійних зір (зірок) за порядком номерів каталогу ADS
УДК 524.38 Подвійні та кратні зорі. Подвійні системи
524.382 Подвійні зорі (оптично або візуально подвійні)

B662.8 Теорія подвійних зір (зірок)
УДК 524.38 Подвійні та кратні зорі. Подвійні системи
524.382 Подвійні зорі (оптично або візуально подвійні)

B663 Нестационарні зорі (зірки)
УДК 524.33 Змінні зорі

B663-4 Спектри нестационарних зір (зірок)
УДК 524.33-355 Спектри змінних зір

B663-5 Видима величина, абсолютна величина нестационарних зір (зірок)
УДК 524.33-352 Видима величина змінних зір
524.33-353 Абсолютна величина змінних зір

B663.1 Змінні зорі (зірки)
Пульсари
УДК 524.33 Змінні зорі
524.354.4 Пульсари

B663.1 я26 Каталоги змінних зір (зірок)
УДК 524.33(083.8) Каталоги змінних зір

B663.1-1 Спостереження змінних зір (зірок)
Розташування у хронологічному порядку за роками спостережень
УДК 524.33-13 Спостереження змінних зір

B663.1-4 Спектри змінних зір (зірок)
УДК 524.33-355 Спектри змінних зір

B663.1-5 Видима величина, абсолютна величина змінних зір (зірок)
УДК 524.33-352 Видима величина змінних зір
524.33-353 Абсолютна величина змінних зір

B663.1-7 Поляризація змінних зір (зірок)
УДК 524.33-357 Поляризація змінних зір

B663.11 Класифікація змінних зір (зірок)

УДК 524.33:520.849 Класифікація змінних зір (зірок)

B663.12 Довгоперіодичні змінні

Затемнені змінні див. B662.3 Затемнені подвійні (затемнені змінні)

УДК 524.336 Довгоперіодичні змінні

B663.12-5 Видима величина, абсолютна величина довгоперіодичних змінних

УДК 524.336-352 Видима величина довгоперіодичних змінних

524.336-353 Абсолютна величина довгоперіодичних змінних

B663.13 Цефеїди

УДК 524.333 Цефеїди

B663.131 Класифікація цефеїд

УДК 524.333:520.849 Класифікація цефеїд

B663.132 Короткоперіодичні цефеїди

УДК 524.333 Цефеїди

B663.133 Довгоперіодичні цефеїди

УДК 524.333 Цефеїди

524.336 Довгоперіодичні змінні

B663.137 Окремі цефеїди

УДК 524.333 Цефеїди

B663.14 Напівправильні та неправильні змінні

УДК 524.334 Напівправильні змінні

524.335 Різні змінні

B663.17 Окремі змінні

Розташування за алфавітом найменувань сузір'їв

УДК 524.335 Різні змінні

B663.17-4 Спектри окремих змінних

УДК 524.335-355 Спектри окремих змінних

B663.18 Теорія змінних зірок

УДК 524.33 Змінні зорі

B663.2 Нові та наднові зорі (зірки)

УДК 524.337 Нові зорі. Вибухаючі та спалахуючі змінні

524.35 Наднові зорі та пов'язані з ними об'єкти. Пекулярні зорі

524.352 Наднові зорі

B663.2 я26 Переліки нових і наднових зір (зірок)

УДК 524.337(083.8) Каталоги нових зір

524.352(083.8) Каталоги наднових зір

В663.2-1 Спостереження нових і наднових зір (зірок)

УДК 524.337-13 Спостереження нових зір
524.352-13 Спостереження наднових зір

В663.2-2 Паралакс нових і наднових зір (зірок)

УДК 524.337-323.33 Паралакс нових зір
524.352-323.33 Паралакс наднових зір

В663.2-4 Спектри нових і наднових зір (зірок)

УДК 524.337-355 Спектри нових зір
524.352-355 Спектри наднових зір

В663.2-5 Видима величина, абсолютна величина, фотометрія нових і наднових зір (зірок)

УДК 524.337:520.82 Фотометрія нових зір
524.337-352 Видима величина нових зір
524.337-353 Абсолютна величина нових зір
524.352:520.82 Фотометрія наднових зір
524.352-352 Видима величина наднових зір
524.352-353 Абсолютна величина наднових зір

В663.21 Класифікація нових і наднових зір (зірок)

УДК 524.337:520.849 Класифікація нових зір
524.352:520.849 Класифікація наднових зір

В663.23 Нові зорі (зірки)

УДК 524.337 Нові зорі. Вибухаючі та спалахуючі змінні

В663.23-4 Спектри нових зір (зірок)

УДК 524.337-355 Спектри нових зір

В663.24 Наднові зорі (зірки)

УДК 524.352 Наднові зорі

В663.24-4 Спектри наднових зір (зірок)

УДК 524.352-355 Спектри наднових зір

В663.27 Окремі нові та наднові зорі (зірки)

Розташування за алфавітом найменувань сузір'їв

УДК 524.337 Нові зорі. Вибухаючі та спалахуючі змінні
524.35 Наднові зорі та пов'язані з ними об'єкти. Пекулярні зорі
524.352 Наднові зорі

В663.28 Теорія нових і наднових зір (зірок)

УДК 524.337 Нові зорі. Вибухаючі та спалахуючі змінні
524.35 Наднові зорі та пов'язані з ними об'єкти. Пекулярні зорі
524.352 Наднові зорі

В665 Дифузна матерія. Міжзоряне середовище

*Проходження космічних променів у міжзоряному середовищі див. В641.1
Походження космічних променів та їх проходження у міжзоряному середовищі*

УДК 524.5 Міжзоряне середовище. Галактичні туманності
524.6 Галактика (Молочний Шлях)

В665.1 Поглинання і випромінювання світла у міжзоряному середовищі

УДК 524.5-35 Поглинання і випромінювання світла у міжзоряному середовищі

В665.2 Радіовипромінювання міжзоряної матерії

УДК 524.5-77 Радіовипромінювання міжзоряної матерії

В665.4 Динаміка міжзоряного середовища

УДК 524.5-32 Динаміка міжзоряного середовища

В665.5 Магнітне поле Галактики

УДК 524.6-337 Магнітне поле Галактики

В665.6 Температура міжзоряного середовища

УДК 524.5-335.7 Температура міжзоряного середовища

В665.7 Газові туманності

УДК 524.52 Міжзоряний газ
524.54 Емісійні туманності

В665.71 Планетарні туманності

УДК 524.37 Планетарні туманності

В665.8 Темні туманності (пилові)

УДК 524.57 Міжзоряний пил

В665.9 Окремі туманності

УДК 524.5 Міжзоряне середовище. Галактичні туманності
524.37 Планетарні туманності

В67 Зоряні системи. Зоряна астрономія

*Походження зоряних систем див. В687 Походження і еволюція зірок,
зоряних систем і туманностей*

УДК 524.3/.4 Зоряні системи
524.3 Зорі
524.4 Зоряні скупчення. Зоряні асоціації

В67 я26 Каталоги, переліки зоряних скупчень, асоціацій, туманностей

УДК 524.3/.4(083.8) Каталоги, переліки зоряних скупчень, асоціацій, туманностей

В67 я264 Атласи темних туманностей

УДК 524.57(083.42) Атласи темних туманностей

В671 Зоряна статистика

УДК 524.3(083.41) Зоряна статистика

В672 Закономірності руху зір (зірок)

УДК 524.3-325 Рух зір

В673 Кінематика зоряних систем

УДК 524.3/.4-32 Кінематика і динаміка зоряних систем

В674 Динаміка зоряних систем

УДК 524.3/.4-32 Кінематика і динаміка зоряних систем

В675 Галактика (Молочний шлях, Чумацький шлях)

УДК 524.6 Галактика (Молочний шлях)

В675.1 Поглинання і випромінювання світла у Галактиці

УДК 524.6-35 Випромінювання Галактики

524.6-6 Випромінювання Галактики та пов'язані з ним процеси

524.6-657 Поглинання Галактики

В675.2 Радіовипромінювання Галактики

УДК 524.6-77 Радіовипромінювання Галактики

В675.3 Обертання Галактики

УДК 524.6-327 Обертання Галактики

В675.4 Динаміка Галактики

Магнітне поле Галактики див. В665.5

УДК 524.6-32 Динаміка Галактики

В675.5 Будова Галактики

УДК 524.62 Параметри структури Галактики

В675.51 Площина Галактики та галактичні координати

УДК 524.62 Параметри структури Галактики

524.6-323 Галактичні координати

В675.52 Місцева система галактичних координат

УДК 524.6-323 Галактичні координати

В675.53 Спіральна будова Галактики

УДК 524.62 Параметри структури Галактики

524.66 Спіральні рукави Галактики

В675.54 Ядро Галактики

УДК 524.64 Галактичний центр. Ядро Галактики

В676 Зоряні скупчення

УДК 524.4 Зоряні скупчення. Зоряні асоціації

В676.1 Розсіяні скупчення (відкриті скупчення)

УДК 524.45 Відкриті скупчення. Галактичні скупчення

В676.2 Рухомі скупчення

УДК 524.4 Зоряні скупчення. Зоряні асоціації

В676.3 Кульові скупчення

УДК 524.47 Шарові скупчення

В676.4 Зоряні асоціації

Розташування за алфавітом найменувань сузір'їв

УДК 524.42 Асоціації зір

В676.7 Окремі скупчення

Розташування за порядком номерів каталогу NGC або Messier каталогу

УДК 524.4 Зоряні скупчення. Зоряні асоціації

В677 Позагалактична астрономія

УДК 524.7 Позагалактичні системи

524.74 Типи галактик

524.78 Міжгалактична матерія (середовище)

В677.1 Спіральні, еліптичні, неправильні галактики

УДК 524.72 Місцева група галактик

524.724 Неправильні галактики в місцевій групі

524.726 Спіральні галактики в місцевій групі

524.728 Еліптичні галактики в місцевій групі

В677.14 Квасари

УДК 524.883 Квасизіркові об'єкти (КЗО). Квасари

В677.3 Обертання галактик

УДК 524.72-327 Обертання галактик

В677.4 Окремі галактики

УДК 524.6 Галактика (Молочний шлях)

524.7 Позагалактичні системи

524.72 Місцева група галактик

524.74 Типи галактик

524.8 Всесвіт. Метагалактика. Космологія

В677.401 Карликові галактики

УДК 524.7 Позагалактичні системи

524.74 Типи галактик

В677.41 Магелланові хмари

УДК 524.722 Магелланові Хмари

B677.42 Туманність Андромеди

УДК 524.726 Спіральні галактики в місцевій групі

B677.5 Подвійні галактики

УДК 524.77 Скупчення та системи галактик

B677.6 Взаємодіючі галактики

УДК 524.77 Скупчення та системи галактик

B677.7 Скупчення галактик

УДК 524.77 Скупчення та системи галактик

B677.8 Червоне зміщення спектрів галактик

Філософський розгляд явища червоного зміщення див. B69 Космологія

УДК 524.822 Червоне зміщення. Стала Хаббла

B677.9 Метагалактика

УДК 524.8 Всесвіт. Метагалактика. Космологія

B677.92 Радіовипромінювання Метагалактики

УДК 524.8-77 Радіовипромінювання Метагалактики

B68 Космогонія

УДК 52-52 Виникнення. Формування. Космогонія

550.2 Геоастрономія. Космогонія

113 Загальні закони природи. Перетворення та несталість матерії. Походження всесвіту. Світобудова. Космогонія

B682 Хімія космосу

УДК 523/524:54 Хімія космосу

B683 Походження і еволюція планет, планетних систем і сонячної системи

УДК 523.4-52 Походження та утворення планет та їх супутників

523.4-54 Еволюція планет та їх супутників

523-52 Походження та утворення Сонячної системи

523-54 Еволюція Сонячної системи

B683.1 Походження і еволюція Землі та Місяця

*Тектонічні гіпотези розвитку Землі див. Д Геолого-географічні науки –
Тектоніка*

УДК 523.3-52 Походження та утворення системи Земля – Місяць

523.3-54 Еволюція системи Земля – Місяць

B683.3 Походження і еволюція супутників планет

УДК 523.4-52 Походження та утворення планет та їх супутників

523.4-54 Еволюція планет та їх супутників

В683.5 Походження і еволюція малих тіл сонячної системи

- УДК 523.44-52 Походження та утворення малих планет (планетоїдів, астероїдів)
523.44-54 Еволюція малих планет (планетоїдів, астероїдів)

В683.51 Астероїди

- УДК 523.44-52 Походження та утворення малих планет (планетоїдів, астероїдів)
523.44-54 Еволюція малих планет (планетоїдів, астероїдів)

В683.52 Комети

- УДК 523.64-52 Походження та утворення комет
523.64-54 Еволюція комет

В683.53 Метеори

- УДК 523.68-52 Походження та утворення метеорів
523.68-54 Еволюція метеорів

В683.54 Метеорити

- УДК 523.681-52 Походження та утворення метеоритів
523.681-54 Еволюція метеоритів

В683.55 Зодіакальне світло

- УДК 523.62-65 Зодіакальне світло

В687 Походження і еволюція зір (зірок), зоряних систем і туманностей

- УДК 524.3-52 Походження та утворення зір
524.3-54 Еволюція зір
524.4-52 Походження та утворення зоряних систем
524.4-54 Еволюція зоряних систем
524.37-52 Походження та утворення планетарних туманностей
524.37-54 Еволюція планетарних туманностей
524.5-52 Походження та утворення галактичних туманностей
524.5-54 Еволюція галактичних туманностей

В688 Припливна еволюція

- УДК 52-423.3 Припливні взаємодії
521.16 Теорії взаємодії припливних та інших дисипативних сил

В69 Космологія

Простір і час див. також розділ Ю Філософські науки. Психологія

- УДК 524.8 Всесвіт. Метагалактика. Космологія
524.85 Виникнення та формування Всесвіту
524.88 Спеціальні гіпотези
524.882 Чорні дірки
113/119 Космологія. Філософія природи

В692 Моделі Всесвіту

Всесвіт, який розширюється. Релятивістський Всесвіт

- УДК 524.8 Всесвіт. Метагалактика. Космологія
524.83 Фундаментальні космологічні теорії

Список використаних джерел

1. Про положення про Національну бібліотеку України ім. В. І. Вернадського. Постанова Президії Національної академії наук України від 06.06.1999 р. № 190.
2. Рубрикатор НБУВ. Скорочений варіант. К. В. Лобузїна, С. В. Галицька, Н. Я. Зайченко, Т. С. Медвідь, Н. В. Орешина, І. П. Перенесієнко, О. Г. Сандул; відп. ред. К. В. Лобузїна; НАН України, Нац. б-ка України імені В. І. Вернадського. Київ, 2016. 570 с.
3. Статут Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Затверджено розпорядженням Президії Національної академії наук України № 383 від 14.06.2017 р.
4. Універсальна десяткова класифікація (УДК). Основна таблиця. 6 Прикладні науки. Медицина. Техніка: основні ділення. 63/65 Сільське, лісове, рибне та мисливське господарство. Комунально-побутове господарство. Організація виробництва, торгівлі, транспорту, зв'язку, поліграфії. Бухгалтерія. Реклама. Держ. наук. установа «Кн. палата України ім. Івана Федорова»; [підгот.: М. Й. Ахвердова та ін.; голов. ред. М. І. Сенченко; пер. з англ.: Б. С. Волох та ін.]. 2-ге вид., випр. і допов. К.: Кн. палата України, 2011. 52 с.
5. Універсальна десяткова класифікація (УДК). Основна таблиця. 6 Прикладні науки. Медицина. Техніка: основні ділення. 63/65 Сільське, лісове, рибне та мисливське господарство. Комунально-побутове господарство. Організація виробництва, торгівлі, транспорту, зв'язку, поліграфії. Бухгалтерія. Реклама. Держ. наук. установа «Кн. палата України ім. Івана Федорова»; [підгот.: М. Й. Ахвердова та ін.; голов. ред. М. І. Сенченко; пер. з англ.: Б. С. Волох та ін.]. 2-ге вид., випр. і допов. К.: Кн. палата України, 2011. 152 с.
6. Універсальна десяткова класифікація (УДК). Основна таблиця. 7/9 Мистецтво. Ігри. Спорт. Мовознавство. Художня література.

- Літературознавство. Географія. Історія. Держ. наук. установа «Кн. палата України ім. Івана Федорова»; [підгот.: М. Й. Ахвердова та ін.; голов. ред. М. І. Сенченко; пер. з англ.: Б. С. Волох та ін.]. 2-ге вид., випр. і допов. К.: Кн. палата України, 2011. 148 с.
7. Універсальна десяткова класифікація (УДК). Основна таблиця: 0/3 Загальний відділ. Філософія. Психологія. Релігія. Суспільні науки. Пер. з англ. Державна наукова установа «Книжкова палата України ім. Івана Федорова»; [підгот.: М. Й. Ахвердова та ін.; голов. ред. М. І. Сенченко]. 2-ге вид., випр. і допов. К.: Кн. палата України, 2008. 384 с.
  8. Універсальна десяткова класифікація (УДК). Основна таблиця: 5 Математика та природничі науки; 60 Біотехнологія; 61 Медичні науки. Державна наукова установа «Книжкова палата України ім. Івана Федорова»; [підгот.: М. Й. Ахвердова та ін.; голов. ред. М. І. Сенченко]. 2-ге вид., випр. і доп. К.: Кн. палата України, 2008. 419 с.
  9. Універсальна десяткова класифікація (УДК). Основна таблиця: 62 Машинобудування. Техніка в цілому: пер. з англ. Державна наукова установа «Книжкова палата України ім. Івана Федорова»; [підгот.: М. Й. Ахвердова та ін.; голов. ред. М. І. Сенченко]. 2-ге вид., випр. і допов. К.: Кн. палата України, 2008. 304 с.
  10. UDC Summary. URL:
<http://www.udcsummary.info/php/index.php?id=37275&lang=en>